

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą, nustatančią Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo

COM(2006) 373 final — 2006/0132 (COD)

(2007/C 161/15)

Taryba, vadovaudamasi Europos bendrijos steigimo sutarties 175 straipsniu, 2006 m. rugsėjo 15 d. nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl *Pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą, nustatančią Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo*.

Žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto darbo šiuo klausimu organizavimą, 2007 m. vasario 19 d. priėmė savo nuomonę. Pranešėjas Antonello Pezzini.

434-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2007 m. kovo 14–15 d. (kovo 14 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 147 nariams balsavus už ir 3 susilaikius.

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1 EESRK pritaria, jog reikia tausiau naudoti pesticidus, kad būtų galima užtikrinti optimalią jų teikiamą naudą ir sumažinti neigiamą pesticidų poveikį ūkininkavimui, aplinkai, vartotojams, operatoriams ir visai visuomenei.

1.2 EESRK iš esmės pritaria Komisijos pasiūlymui, kadangi jame nagrinėjamas labai svarbus klausimas, susijęs su Europos visuomenės gerove, gyvenimo kokybės ir ekosistemų išsaugojimu, kaimo vystymusi ir taip pat su teigiamomis produktų kūrimo tendencijomis užtikrinant, kad produktai išliktų konkurencingai vidaus ir tarptautinėse rinkose ir kartu nuolat gerinant jų kokybę.

1.3 EESRK pritaria, kad rizikos mažinimo tikslams nustatyti ir tikrai derinimo politikai ES lygiu sukurti reikėtų parengti veiksmų planus nacionaliniu lygiu.

1.3.1 Šių veiksmų planų nuostatas privalu paversti atitinkamomis priemonėmis, taikomomis nacionaliniu, regionų ir vietos lygiu, ypač atsižvelgiant į tris tvarumo aspektus, t. y. ekonominį, socialinį ir aplinkos poveikį.

1.4 EESRK yra įsitikinęs, kad mokymas ir informavimo kampanijos yra labai svarbios, kad būtų galima pasiekti racionalaus ir tausaus pasėlių apsaugos sistemų naudojimo ir išvengti galimo neigiamo poveikio aplinkai.

1.4.1 Mokomi turėtų būti visi suinteresuotieji subjektai, įskaitant viešąsias valdžios institucijas ir organus bei neprofesionalius naudotojus. Žinoma, turi būti išsaugotos patvirtintų institucijų valdomos nacionalinės mokymo sistemos.

1.5 EESRK yra įsitikinęs, kad informavimo kampanijos turėtų būti objektyvios ir nešališkos, atkreipiančios dėmesį į naudą bei žalą pasėliams ir tikslingai orientuotos visų pirma į neprofesionalius naudotojus, ypač vietos lygio valstybines organizacijas ir viešąsias institucijas.

1.6 EESRK yra įsitikinęs, kad, įvedant atsargumo priemones ypač opiose srityse, pavyzdžiui, nustatant purškimo iš lėktuvų taisykles, reikėtų užtikrinti tam tikrą subsidiarumo laipsnį.

1.7 EESRK manymu, svarbu deramai atsižvelgti į žemės ūkio ir augalų apsaugos mokslinius tyrimus, kad būtų galima iki minimumo sumažinti riziką, kuri visuomet yra naudojant chemikalus arba jų mišinius.

1.8 EESRK yra įsitikinęs, kad reikėtų skirti deramą dėmesį bendradarbiavimui su tarptautinėmis institucijomis, pavyzdžiui, Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacija (FAO) ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) bei kaimyniniais regionais.

1.9 Vykstant žemės ūkio ir maisto produktų rinkos globalizacijai, EESRK manymu, reikia numatyti Bendrijos veiksmus, kurie užtikrintų gamybos ir sveikatos apsaugos europinių standartų sklaidą pasaulyje, visų pirma juos įtraukiant į *Codex Alimentarius* (Maisto kodeksas).

2. Paaiškinimai

2.1 Terminas „pesticidai“ apibūdina veikliąsias medžiagas ir produktus, kurie yra sukurti taip, kad veiktų gyvų organizmų gyvybinius procesus ir dėl to galėtų naikinti arba kontroliuoti kenksmingus organizmus⁽¹⁾. Komisijos pasiūlyme vartojamas konkretesnis terminas „augalų apsaugos produktai“⁽²⁾.

⁽¹⁾ *Tarptautinis elgesio kodeksas dėl pesticidų platinimo ir naudojimo* (FAO, 2002 m. lapkričio mėn.), FAO tarybos 123-osios sesijos Rezoliucijos I/123 2 straipsnis, 2002 m.

⁽²⁾ Žr. COM(2006) 388, 2 straipsnio 1 dalis.

2.2 Pesticidai yra laikomi ypač svarbiais pasėlių apsaugai nuo vabzdžių, graužikų ir gamtinių ligų sukėlėjų, tačiau jie taip pat gali kauptis aplinkoje ir sukelti rimtą pavojų žmonių ir gyvūnų sveikatai, ypač kai jais užteršiamas geriamasis vanduo. Galimas pavojus žmonių sveikatai, įskaitant vėžį, genetines ligas ir nuolatinį neigiamą poveikį imuninei sistemai.

2.3 Pavojus žmonių sveikatai gali kilti dėl tiesioginio arba netiesioginio sąlyčio su pesticidais, netinkamo jų naudojimo arba nelaimingo atsitikimo, ypač juos naudojant ar jau panaudojus žemės ūkyje, formuojant kraštovaizdį ir vykdant kitokią veiklą.

2.4 Rizika, susijusi su kiekviena pesticiduose esančia veikliąja medžiaga, yra vertinama pagal atitinkamą registravimo tvarką, tačiau valstybėse narėse nepakankamai įvertintas sąlyčio su chemikalų mišiniais poveikis. Taigi, esant tokiai padėčiai, būtų labai sunku įvertinti visų šiuo metu naudojamų veikliųjų medžiagų bendrą poveikį žmonių sveikatai ⁽³⁾.

2.5 Netiesioginis pašalinių asmenų, gyventojų (purškalų dreifas) ir tų asmenų, kuriuos galima vadinti vartotojais (pesticidų likučiais žemės ūkio produktuose arba vandenyje), sąlytis su pesticidais gali sukelti dar rimtesnes pasekmes, ypač pažeidžiamoms gyventojų grupėms. Konkrečiai, neseniai atlikti tyrimai ⁽⁴⁾ parodė, kad ypatingai jautrūs yra embrionai, kurių neurologinis vystymasis pažeidžiamas, jei motinos yra patyrusios pesticidų poveikį.

2.6 Derėtų atsižvelgti į pavojų aplinkai, kylantį netyčia į vandenį, orą ir dirvožemį patekus pernelyg dideliu cheminių medžiagų kiekiui, darančiam neigiamą poveikį augalams, laukiniams gyvūnams, aplinkos terpių kokybei ir apskritai visai biologiškai įvairovei.

2.6.1 Vis dėlto negalima pamiršti fakto, kad šiuolaikinė visuomenė yra priklausoma nuo didelės trąšų, biocidinių produktų, maisto priedų, insekticidų, pesticidų ir herbicidų įvairovės, kurių naudingas poveikis aukštesnio lygio maisto saugai ir kokybei užtikrinti yra išties didelis.

2.7 Jeigu šios medžiagos būtų naudojamos atsakingai, jos užtikrintų aukštos kokybės vaisių ir daržovių, žaliavinių ir maisto produktų pasiūlą rinkoje žemomis kainomis, kurios būtų prieinamos visiems vartotojams. Pasėlių apsaugos produktų naudojimas garantuoja didelius derlius, sumažina grybelių ir bakterijų gaminamų natūralių toksinų lygį, sumažina patiriamus pasėlių nuostolius ir padeda užtikrinti pakankamą ilgalaikę maisto produktų pasiūlą vidaus ir tarptautinėse rinkose.

⁽³⁾ Reikėtų pastebėti, kad jau sukurtos metodologijos, kurios labai dažnai naudojamos tarptautiniu lygiu, ypač Jungtinėse Amerikos Valstijose. Žr. <http://www.epa.gov/ord/htm/innovations.htm>.

⁽⁴⁾ Developmental neurotoxicity of industrial chemicals (Pramoninių cheminių medžiagų neurotoksinis poveikis), Lancet 2006; 368:2167-78.

2.7.1 Be to, visiems fungicidams, insekticidams ir herbicidams jau taikoma griežta patvirtinimo tvarka prieš suteikiant leidimą jais prekiauti rinkoje ir juos naudoti.

2.8 EESRK pritaria, jog reikia tausiau naudoti pesticidus, kad būtų galima užtikrinti optimalią jų teikiamą naudą ir sumažinti neigiamą pesticidų poveikį aplinkai, vartotojams ir operatoriams. Tai taip pat pagerintų atsakingai augalų apsaugos produktus naudojančių operatorių ir ūkių įvairumą.

2.9 EESRK yra įsitikinęs, kad reikėtų labiau pabrėžti galimą naudą, kurios galėtų pasiekti augalų apsaugos produktus naudojančius ūkininkai, racionaliau ir apgalvotai juos naudodami. Patys ūkininkai jau keletą metų dalyvauja plėtojant racialesnes technologijas, pavyzdžiui, integruotąjį pasėlių valdymą ir integruotąjį kenkėjų valdymą, kuriomis siekiama konkrečiai remti integruotą ūkininkavimą, ir ši tendencija, Komiteto nuomone, turėtų būti skatinama.

2.10 Tikrasis ateities uždavinys yra ne tik patiems reikliausiems vartotojams pateikti aukštos kokybės, saugių, įprastų ir natūralių produktų, bet ir atsižvelgti į poreikius tų vartotojų, kurie stengiasi įsigyti produktų už prieinamą kainą, užtikrinant gerą produktų kokybę.

2.11 Aplinkos klausimų dėl pesticidų naudojimo integravimo problema yra vienas iš Šeštosios Bendrijos aplinkos veiksmų programos 2002–2012 m. prioritetų, kuriuose numatyta plėtoti ir įgyvendinti septynias temines strategijas.

2.12 Yra aiški teminėse strategijose priimtų rekomendacijų — ypač strategijose dėl požeminių vandenų, natūralios gyvūnijos ir augalijos bei dirvožemio apsaugos, atliekų ir pakuočių atliekų tvarkymo — ir pasiūlymo priimti pagrindų direktyvą sąsaja.

2.12.1 Tausiojo pesticidų naudojimo teminėje strategijoje numatomos keturios naujos aplinkos ir sveikatos apsaugos priemonės, įskaitant pasiūlymą priimti direktyvą, nustatančią tausėsio pesticidų naudojimo, kuris yra nagrinėjamas šioje nuomonėje, pagrindus.

2.12.2 Komisija taip pat parengė įvairių atvejų, galimų įgyvendinant numatytas priemones dėl tausėsio pesticidų naudojimo ir jų kainos, poveikio vertinimą: „nuostoliai (kuriuos patiria AAP pramonė ir už mokymą, sertifikavimą ir naudojimo įrangos priežiūrą mokantys ūkininkai) yra lygūs naudai (kurią gauna mažiau pesticidų naudojančios ūkininkai ir mokymo, priežiūros ir sertifikavimo įmonės).“ ⁽⁵⁾

⁽⁵⁾ Žr. SEC(2006) 914, 5 punktas, antra pastraipa.

2.13 Galutinis bendras poveikis, turint omenyje sumažėjusias išorines sąnaudas, yra akivaizdžiai teigiamas: „Ekstrapoliuojant išsamų Vokietijoje atliktą tyrimą, galima daryti išvadą, kad optimizavus pesticidų naudojimą bendra ES patirsima nauda viršys 200 mln. eurų kasmet, nes sumažės išorės veiksnių, darančių neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai. (6)“

2.14 Jau 2003 m. (7) EESRK išreiškė paramą Komisijos iniciatyvai parengti pesticidų teminę strategiją. Komitetas taip pat mano, kad reikėtų aiškiai paminėti ir pesticidų, ir kitų technologijų, pavyzdžiui, biopesticidų, augalų ekstraktų, prevencinių metodų, organinių metodų ir augalų atsparumo konkreitiems kenkėjams, atliekamą pasėlių apsaugos vaidmenį, ir kad jų teikiamą naudą ir keliamą riziką reikia vertinti remiantis patikimu moksliniu pagrindu.

3. Komisijos pasiūlymas

3.1 Komisijos pasiūlymo tikslas — apsaugoti žmonių ir gyvūnų sveikatą ir aplinką nuo pavojingo, netinkamo ar pernelyg didelio pesticidų naudojimo ūkininkaujant ir ekosistemose mažinant pesticidų naudojimo keliamą riziką ir neigiamą poveikį ir „kartu užtikrinant būtina pasėlių apsaugą“.

3.2 Pasiūlyme numatyta:

- privalomas Nacionalinių veiksmų planų (NVP) rengimas pasėlių tipams, veiklos rūšims ir padidintos rizikos vietovėms, kurias reikėtų laikyti prioritetinėmis, nustatyti ir suinteresuotų subjektų įtraukimas į Nacionalinių veiksmų planų (NVP) rengimą, įgyvendinimą ir pritaikymą;
- mokymo ir informavimo sistemų kūrimas pesticidų platintojams ir profesionaliems jų naudotojams bei informacijos plačiai visuomenei teikimas rengiant informavimo ir sąmoningumo ugdymo kampanijas;
- privaloma reguliari paskleidimo įrangos techninė apžiūra siekiant sumažinti kenksmingą pesticidų poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai paskleidimo metu;
- draudimas purkšti iš lėktuvų (galbūt numatant nukrypti leidžiančią nuostatą) siekiant sumažinti didelio kenksmingo poveikio žmonių sveikatai bei aplinkai pavojų;
- konkrečios priemonės vandens aplinkai apsaugoti nuo taršos pesticidais;
- nustatyti teritorijas, kuriose pesticidų naudojimas turi būti labai sumažintas arba kuriose draudžiama juos naudoti, atsižvelgiant į priemones, taikomas pagal kitus teisės aktus;
- pesticidų, jų pakuočių ir likučių tvarkymas bei saugojimas (pesticidų naudojimo trukmė);

(6) Žr. pirmiau nurodytą šaltinį.

(7) OL C 85, 2003 4 8, 112–118 p.

- Bendrijos integruotojo kenkėjų valdymo (IKV) standartų, privalomų nuo 2014 m., kūrimas ir IKV įgyvendinimui būtinų sąlygų nustatymas;
- sukurti privalomos informacijos rinkimo ir ataskaitų dėl pesticidų pateikimo į rinką ir jų naudojimo skelbimo siekiant įvertinti bendrosios rizikos mažinimo pažangą suderintą rodiklių sistemą.

4. Pastabos

4.1 EESRK pritaria Komisijos pasiūlymui, kuriame nagrinėjamas labai svarbus Europos visuomenės, vartotojų gerovės ir gyvenimo kokybės, ūkininkavimo ir ekosistemos apsaugos klausimas.

4.2 Apskaičiuota, kad metinės pasaulinio pesticidų pardavimo apimtys siekia 25 milijardus eurų ir pesticidų naudojimas besivystančiose šalyse vis dar yra labai didelis, net jei šios rinkos yra vangios ar mažėja (8). Be to, žemės ūkio ir maisto produktų rinkų globalizacija ragina visus suinteresuotus subjektus vis atidžiau laikytis *Codex Alimentarius* (Maisto kodeksas) nustatytų atitinkamų gamybos ir sveikatos apsaugos standartų, kad šios rinkos taip pat nepatirtų Grešemo dėsnio poveikio (9).

4.3 Įvairiuose pasaulio kraštuose labai dideli pesticidų kiekiai yra švaistomi arba naudojami be reikalo ir daug žmonių kenčia apsinuodiję jais, kadangi ūkininkai, operatoriai ir vietos valdžios institucijos nežino arba nėra informuoti apie naujas technologines priemones, o naudojama įranga pesticidams skleisti dažnai yra susidėvėjusi ar netinkamai prižiūrima. Be to, besivystančiose šalyse vis dar naudojamos pavojingos medžiagos, kurios Europos Sąjungoje jau yra uždraustos (10).

4.4 EESRK yra įsitikinęs, kad ypač svarbu parengti Nacionalinius veiksmų planus, kuriuose būtų apibrėžti kiekybiniai tikslai ir įgyvendinimo grafikai siekiant nustatyti rizikos mažinimo priemones nacionaliniu, regionų ir vietos lygiu ir atsižvelgti į tris tvarumo aspektus, t. y. ekonominį, socialinį ir poveikio aplinkai.

4.5 Socialiai atsakingas pasėlių apsaugos produktų naudojimas yra labai svarbus siekiant vis pažangesnių socialinių tikslų, stengiantis užtikrinti, kad ūkininkai vykdytų savo įsipareigojimus maisto grandinėje ir aprūpintų vartotojus aukštos kokybės maisto produktais ir užtikrintų aukštą žemės ūkio konkurencingumo lygį vidaus ir tarptautinėse rinkose, kaip numatyta Lisabonos strategijoje.

4.6 Tvarumo ekonominis aspektas padeda užtikrinti, jog produktai būtų naudojami tik tokiu mastu, koks yra būtinas, kad įvairių ligų lygis neviršytų pavojingos ribos, kartu didinant derlingumą ir žemės ūkio produktų pasiūlą bei mažinant ūkių valdymo išlaidas.

(8) Rezoliucija 1/123, FAO taryba 11/2002 (www.fao.org).

(9) http://en.wikipedia.org/wiki/Gresham's_Law.

(10) Pavyzdžiui, naudoti lindaną ES rinkoje buvo uždrausta 2005 m., tačiau jis tebenaudojamas besivystančiose šalyse.

4.7 Kalbant apie aplinką, reikėtų vengti pavojaus, kurį sukeltų pernelyg didelio cheminių medžiagų kiekio atsitiktinis patekimas į vandenį, dirvožemį, orą, apdirbtus žemės ūkio ir maisto produktus. Šios medžiagos yra kenksmingos žmogui, augalijai, gyvūnijai, aplinkos kokybei ir iš esmės visai biologinei įvairovei. Be to, reikia turėti omenyje, kad labai svarbu užkirsti kelią augalų ligų sklaidai ir plitimui.

4.8 Siekiant išvengti konkurencijos iškreipimo vidaus rinkoje, svarbu, kad priemonės, nustatytos Nacionaliniuose veiksmų planuose, būtų pasirenkamos atsižvelgiant į direktyvas ir bendrus visos ES kriterijus.

4.9 Švietimas, mokymas ir informavimo kampanijos yra labai svarbios racionaliam ir tvariam pasėlių apsaugos sistemų naudojimui pasiekti ir užtikrinti, kad būtų taikoma geriausia ūkininkavimo praktika ir vengiama galimo neigiamo poveikio aplinkai. Integruotas visų suinteresuotų subjektų mokymas, įskaitant viešąsias valdžios institucijas, organizacijas ir neprofesionalių naudotojus, šioje srityje yra ypač svarbus.

4.10 Valstybės narės sukūrė skirtingas mokymo sistemas, paremtas nacionalinėmis nuostatomis ir teisiniais reikalavimais ir valdomas patvirtintų institucijų. Todėl EESRK yra įsitikinęs, kad reikia nustatyti lankstų Bendrijos orientacinį pagrindą, kad būtų atsižvelgta į skirtingų vartotojų grupių poreikius. Jis galėtų būti grindžiamas *inter alia* tokiais mokymo metodais ir kursais, kuriems suinteresuoti subjektai pritaria Europos lygiu⁽¹⁾ ir kurie kiekvienoje šalyje buvo aptarti socialiniams partneriams plėtojant sektorių dialogą.

4.11 Tą patį galima pasakyti apie informavimo ir sąmoninumo ugdymo kampanijas dėl galimos pasėlių apsaugos praktikos naudos ir kenksmingo poveikio grėsmės. Šios kampanijos privalo būti objektyvios ir nešališkos. Atskiros valstybės narės galėtų finansuoti šias kampanijas, pavyzdžiui, panaudodamos mokesčių, taikomą pasėlių apsaugos produktams. Tokiu būdu gautos lėšos galėtų būti panaudotos, pavyzdžiui, vartotojų ir ypač neprofesionalių naudotojų informavimui pasitelkiant įvairias priemones, visų pirma paprastus, internete atnaujinamus techninius vadovus.

4.12 EESRK manymu, labai svarbu, kad valstybės narės įdiegtų pesticidų paskleidimui naudojamos įrangos reguliarios techninės patikros ir priežiūros sistemą atsižvelgdamos į bendrus ir suderintus standartus, grindžiamus esminiais reikalavimais.

4.13 Kalbant apie atsargumo priemonių įvedimą itin opiose srityse, pavyzdžiui, vandens apsaugos srityje⁽¹²⁾, kurioje šios priemonės privalo būti suderintos su Vandens pagrindų direk-

⁽¹⁾ Žr. Europos pasėlių apsaugos asociacijos „Mokymo priemonės instruktoriams dėl IPK“ ir „Žemės ūkio kultūrų apsaugos produktų tvaraus naudojimo gairės“.

⁽¹²⁾ Žr. Direktyvoje 91/414 pristatomus geriausios praktikos pavyzdžius.

tyva, ir „Natura 2000“ nustatytuose sektoriuose, reikėtų atsižvelgti į vietos sąlygas ir žemės ūkio kultūrų rūšis, pavyzdžiui, ryžius.

4.13.1 EESRK nuomone, svarbu užtikrinti, kad būtų vadovaujama geriausia praktika siekiant sumažinti riziką ir nustatyti vienodas ir tikslingas bendras nuostatas ir minimalius rodiklius. Todėl už priemonių pasirinkimą ir griežtą jų stebėseną turėtų būti atsakingos valstybės narės. Komitetas nepritaria bendram draudimui, kadangi mano, kad tai būtų pernelyg griežta priemonė.

4.14 Kalbant apie griežto draudimo purkšti iš lėktuvų įvedimą, EESRK yra įsitikinęs, kad reikėtų atidžiai apsvarstyti faktą, kad yra geografinių vietovių ir situacijų, kai neįmanomi jokie kiti būdai. Todėl derėtų suteikti tik labai ribotas leidžiančias nukrypti nuostatas vykdant tokio pobūdžio veiksmus, kad būtų galima užtikrinti didžiausią galimą saugos ir operatorių profesinių įgūdžių lygį ir taip išvengti neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai. Valstybės narės ir įvairių lygių atsakingos valstybinės institucijos turėtų naudoti standartizuotas rizikos vertinimo procedūras, kad būtų galima sistemingai stebėti saugumo ir kompetencijos lygį.

4.15 Pagal Bendrąją žemės ūkio politiką vis didesnė parama yra teikiama Integruoto pasėlių valdymo (IPV) technologijų vystymui⁽¹³⁾. Todėl, remiantis bendru sutarimu, palaiptinui turėtų būti įvesti naujieji Integruoto kenkėjų valdymo (IKV) metodai. EESRK tvirtai remia IPV⁽¹⁴⁾ technologijas, kurios yra tvaraus ūkininkavimo sistemų kertinis akmuo.

4.16 Labai sunku atskirti įvairialypį pasėlių apsaugos poveikį nuo daugelio kitų ūkininkavimo praktikų poveikio (pavyzdžiui, rotacijos ir pan.). Valstybės narės iki 2014 m. turėtų parengti privalomus bendruosius Integruoto kenkėjų valdymo (IKV) „tikslus-standartus“, todėl EESRK mano, kad vartotojams turėtų būti leista imtis iniciatyvos ir aktyviai dalyvauti taikant šią ir kitas bendrąsias IKV technologijas, taip pat privalu deramai atsižvelgti į techninę pažangą ir technologinius tyrimus šiame sektoriuje, kurie yra remiami ir skatinami pagal Bendrijos septintojoje bendrojoje mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programoje numatytas darbo programas.

4.17 EESRK mano, kad būtina skirti deramą dėmesį žemės ūkio ir augalų apsaugos moksliniams tyrimams dėl naujų pažangių technologijų nekenksmingumo ir dėl chemikalų ir jų mišinių keliamos rizikos kuo didesnio mažinimo įgyvendinant darbo programas ir skelbiant konkursus pagal Septintąją bendrąją mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programą (2007–2013 m.).

⁽¹³⁾ Europos aviacijos sąjungų asociacijos (CEAS) ataskaita dėl PV sistemų ES, atlikta Plėtros GD užsakymu, ir Europos žemės ūkio tvaraus vystymosi iniciatyvos (EISA) Integruoto ūkininkavimo kodeksas. Kodeksas pripažįstamas ir CEAS ataskaitoje.

⁽¹⁴⁾ Pranešimas dėl pasėlių valdymo sistemų ES, Europos Komisija, 2003 m. gegužės mėn. PAN Europos ir EAA pastabos 9/2002.

4.18 Nuomonėje savo iniciatyva dėl BŽŪP ateities ⁽¹⁵⁾ EESRK nurodė daugelį galimų būdų, kaip geriau atsižvelgti į žemės ūkio politikos aplinkos aspektus. BŽŪP „antrasis ramstis“ reikalauja, kad valstybės narės, naujuoju 2007–2013 m. struktūrinių fondų programavimo laikotarpiu bei nacionaliniuose ir regioniniuose kaimo vietovių plėtros planuose numatytų iniciatyvas kurti mechanizmus, leidžiančius mokėti kompensacijas ūkininkams, kuriems pasisekė sumažinti riziką, kylančią naudojant cheminius augalų apsaugos produktus. ⁽¹⁶⁾

4.19 Integruotų pasėlių apsaugos technologijų nustatymas turi derėti su naujomis pasėlių apsaugos produktų pateikimo į rinką nuostatomis, o kuriant IKV technologijų standartus reikia atsižvelgti į skirtingas gamtines ir klimato sąlygas ES teritorijoje.

4.20 Pasėlių apsaugos produktus būtina tvarkyti ir saugoti taip, kad būtų užkirstas kelias galimam pavojui sveikatai ir aplinkai. EESRK yra įsitikinęs, kad be pasiūlymų, Bendrijos lygiu reikėtų nustatyti minimalius šių produktų saugojimo standartų reikalavimus didmenininkams, prekiautojams ir ūkininkams ⁽¹⁷⁾.

4.21 Kalbant apie statistinės informacijos rinkimo ir privalo ataskaitų dėl pesticidų pateikimo į rinką skelbimo

suderintus rodiklius, EESRK visiškai pritaria, kad statistinė informacija reikalinga ir kad būtina reguliariai rinkti duomenis privalama tvarka, vadovaujantis Europos lygiu suderintais rizikos ir naudojimo rodikliais.

4.22 EESRK pabrėžia, kad yra svarbu, jog iš visų suinteresuotų subjektų būtų reikalaujama pateikti to paties pobūdžio informaciją ir vengti dubliavimo ar pernelyg didelės naštos, susijusios su administraciniais formalumais ir techniniu sudėtingumu.

4.23 Rodikliai turėtų būti paremti rizika, o ne naudojamų produktų ar juose esančių pesticidų likučių kiekiu ir poveikiu sveikatai. Taip pat galima naudotis PSO tyrimais. Jie taip pat apima pasėlius veikiančių ligų ir ligų sukėlėjų paplitimo lygį.

4.24 EESRK ragina deramai apsvarstyti tarptautinio bendradarbiavimo aspektus su tarptautinėmis institucijomis, pavyzdžiui, Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacija (FAO) ⁽¹⁸⁾, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) ⁽¹⁹⁾ ir su Viduržemio jūros baseino, Balkanų ir kaimyniniais regionais bei besiribojančiomis šalimis.

2007 m. kovo 14 d., Briuselis

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto

pirmininkas

Dimitris DIMITRIADIS

⁽¹⁵⁾ OL C 125, 2002 5 27, 87–99 p.

⁽¹⁶⁾ Žr. 13 išnašą.

⁽¹⁷⁾ Žr. *Pesticidų pakavimo ir saugojimo gairės* (FAO, 1985 m.). Dabartiniai Bendrijos teisės aktai dėl cheminių medžiagų saugojimo nurodo tik didelių jų kiekių saugojimo standartus, o atskirų operatorių turimų nedidelių pesticidų kiekių saugojimo reikalavimų nėra, nors jų ir reikėtų.

⁽¹⁸⁾ Ypač kalbant apie *Elgesio kodekso dėl pesticidų platinimo ir naudojimo* (2002 m., lapkričio mėn.) stebėseną, įgyvendinimą ir atnaujinimą.

⁽¹⁹⁾ Ypač tada, kai kalbama apie rodiklių apibrėžtį.